

Wymagania edukacyjne przedmiotu uzupełniającego: Ekonomia w praktyce dla klas szkół ponadgimnazjalnych – autor mgr inż. Jolanta Kijakowska

Tematyka	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Metoda projektu – zasady pracy	– wie na czym polega metoda projektu, wymienia etapy realizacji projektu, wie jak wypełnić karty pracy i podpisać kontrakt na wykonanie projektu	– wymienia rodzaje projektów, omawia etapy realizacji projektu, określa na czym polega przedsięwzięcie	– określa założenia realizacji projektu, odróżnia projekt badawczy od przedsięwzięcia, wyjaśnia potrzebę i zasady realizacji zadań metodą projektu, planuje działania.	– dokonuje wyboru formy realizacji przedsięwzięcia, wykonuje i prezentuje własny lub wspólny projekt badawczy lub przedsięwzięcie	– samodzielnie określa etapy realizacji przedsięwzięcia i dzieli je na zadania cząstkowe, przydziela lub przyjmuje zadania do realizacji, dokonuje wyboru formy przedsięwzięcia uczniowskiego.
Pomysł na biznes	– wie co to jest kreatywność, wymienia znane źródła pomysłów, wymienia i selekcjonuje pomysły, wymienia i rozróżnia rodzaje działalności, zna formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, wymienia wydatki związane z działalnością gospodarczą, zna sposoby finansowania działalności, zna rodzaje kapitału	– podaje własne pomysły na działalność, realizację przedsięwzięcia, wybiera właściwy pomysł realizacji przedsięwzięcia, określa jaki pomysł ma największą szansę realizacji, wymienia wady i zalety różnych sposobów finansowania działalności	– aktywnie uczestniczy w tworzeniu pomysłów, zna i poleca instytucje i urzędy udzielające wskazówek na temat działalności gospodarczej, określa rodzaj kapitału w zależności od wyboru formy organizacyjno-prawnej firmy, wybiera najwłaściwszy sposób finansowania działalności	– uzasadnia wybór formy przedsięwzięcia, analizuje źródła pomysłów, samodzielnie weryfikuje pomysły, odróżnia formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, oblicza wydatki związane z działalnością i przedsięwzięciem	– rozpoczyna realizację przedsięwzięcia od znalezienia pomysłu, podejmuje racjonalne decyzje, rozumie znaczenie odpowiedzialności za decyzje, dokonuje wyboru pomysłu i formy uczniowskiego ponosząc odpowiedzialność za realizację, prognozuje efekty finansowe przedsięwzięcia.
Analiza otoczenia rynkowego	– omawia bliższe i dalsze otoczenie przedsiębiorstwa, charakteryzuje czynniki składające się na bliższe i dalsze otoczenie przedsiębiorstwa, zna podział badań rynkowych, wymienia metody badań marketingowych, wie na czym polega segmentacja rynku i jakie są metody badań rynkowych, określa badania ankietowe, zna pojęcie popytu i podaży, zna analizę SWOT, wie jak	– określa cechy informacji i ich rolę w podejmowaniu decyzji, wymienia źródła informacji pierwotnych i wtórnych, rozróżnia metody badań, określa znaczenie segmentacji rynku, wymienia przykłady badań marketingowych, określa mechanizmy rynkowe, przedstawia prawo popytu i podaży, wie co to jest cena równowagi rynkowej? – wie co oznaczają zagrożenia i możliwości działania dla	– dostrzega rolę bliższego i dalszego otoczenia dla funkcjonowania przedsiębiorstwa, odróżnia źródła informacji pierwotnych i wtórnych – określi elementy kwestionariusza, przedstawi zasady sporządzania kwestionariusza, określa zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej, odróżnia zagrożenia i możliwości rynkowe, określa zagrożenia i	– określa wpływ czynników i zjawisk rynkowych na działanie przedsiębiorstwa – konstruuje kwestionariusz ankietowy zgodnie z przyjętymi zasadami, zbiera informacje z rynku, opracowuje dane dotyczące popytu na dobra planowanego Przedsięwzięcia, analizuje zewnętrzne otoczenie realizowanego przedsięwzięcia	– analizuje rynek pod kątem realizacji przedsięwzięcia, opisuje rynek, na którym działać ma przyjęte przedsięwzięcie – analizuje rynek na potrzeby przedsięwzięcia, zbiera informacje o rynku lokalnym, prezentuje zebrane informacje o rynku, analizuje rynek planowanego przedsięwzięcia, wyjaśnia rządzące rynkiem mechanizmy, analizuje rynek planowanego projektu

	wykorzystać analizę SWOT do badań własnego przedsięwzięcia	firmy	możliwości własnego przedsięwzięcia		badawczego lub przedsięwzięcia.
Planowanie działalności	– zna rodzaje i zasady planowania, zna i określa funkcje zarządzania, zna zasady opracowania biznesplanu, rozróżnia pojęcia kosztów, przychodów, zysku, wymienia rodzaje kosztów, wymienia formy opodatkowania działalności, określa marketing–mix, produkt, cena, dystrybucja, promocja, projektuje reklamę,	– określa zasady i rodzaje planowania, określa rolę planowania działań ,omawia strukturę i założenia biznesplanu, rozróżnia stratę oraz zysk brutto i netto, zna formy opodatkowania działalności, określa koszty i przychody, wie jakim celu wylicza się próg rentowności, rozróżnia rodzaje marketingu, zna znaczenie działań marketingowych w realizacji przedsięwzięcia	– rozróżnia działania zaplanowane i przemyślane od impulsywnych, wyjaśnia znaczenia planowania w działalności przedsiębior. oraz własnych działań, określa elementy biznesplanu przedsięwzięcia lub inwestycji, wylicza próg rentowności realizowanego przedsięwzięcia, określa koszty związane z rozpoczęciem działalności.	– wykonuje wstępny plan realizacji przedsięwzięcia, wykorzystuje praktycznie poznane zasady planowania do planowania projektu badawczego lub przedsięwzięcia, sporządza projekt biznesplanu własnego przedsięwzięcia lub działalności, sporządza uproszczony rachunek zysków i strat oraz bilans przedsięwzięcia, wylicza i podaje koszty stałe i zmienne.	– planuje przedsięwzięcie lub projekt badawczy o działaniu lokalnym, wymienia zasady planowania i wyjaśnia korzyści wynikające z planowania działań, planuje realizację przedsięwzięcia, planuje formę prezentacji, efekty finansowe i pozafinansowe przedsięwzięcia, planuje realizację przedsięwzięcia o charakterze ekonomicznym w realnych warunkach rynkowych
Rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej	– wie co oznacza zasada jednego okienka, zna tradycyjny sposób rejestracji firmy oraz sposób rejestracji przez Internet	– podaje etapy rejestracji działalności, wymienia instytucje i urzędy związane z procedurą rozpoczęcia działalności	– zna zasady rejestracji indywidualnej, zna zasady rejestracji np. spółek, porównuje sposoby rejestracji działalności, wskazuje zalety i wady sposobów rejestracji działalności	– określa i wypełnia dokumenty związane z rejestracją działalności gospodarczej	– organizuje i realizuje przedsięwzięcie, rozróżnia zasady rejestracji indywidualnej działalności i innych podmiotów: spółek, samodzielnie podejmuje działalność gospodarczą w warunkach symulowanych: gry strategiczne
Organizowanie i kierowanie zespołem	– wie co oznacza kierowanie, wyjaśnia, na czym polega rola lidera, zna cechy lidera zespołu, zna zasady organizacji pracy, wymienia style kierowania zespołem, zna i określa etapy tworzenia zespołu, zalety pracy zespołowej, zna cechy dobrego kierownika zespołu, stosuje się do wskazówek jak być skutecznym menadżerem,	– określa zasady organizacji pracy, porównuje cechy lidera i szefa, określa style kierowania zespołem, przedstawia zasady pracy zespołowej, rozróżnia zespół i grupę, wie jak stworzyć efektywny zespół, przedstawia przyczyny konfliktu, rozróżnia normy prawne i reguły moralne, rozumie znaczenie uniwersalności	– wyznacza lidera lub przejmuje zadania lidera zespołu, praktycznie wykorzystuje zasady organizacji pracy w działaniu zespołowym, stosuje zasady tworzenia efektywnego zespołu, planuje zadania zespołu zadaniowego, przedstawia rolę menadżera w nowoczesnym kierowaniu zespołami ludzi, określa	– potrafi planować i organizować własne działania i działania zespołu, wie na czym polega kultura organizacyjna, stosuje zasady kultury organizacyjnej w działaniach zespołowych, przydziela lub przyjmuje zadania do realizacji, ma świadomość odpowiedzialności za przydzielone zadania do	– organizuje przedsięwzięcie i kieruje zespołem, stosuje zasady organizacji pracy indywidualnej, zespół, przyjmuje rolę lidera/wykonawcy, charakteryzuje cechy dobrego lidera zespołu, przydziela lub przyjmuje zadania do realizacji, organizuje przedsięwzięcie, współpracuje w zespole realizującym – organizuje

	definiuje pojęcie konfliktu, zna rodzaje konfliktów, charakteryzuje pojęcie etyki, etyki biznesu i etyki zawodowej,	norm i zasad etycznych	znaczenie konfliktu w zespole, przedstawia zadania etyki zawodowej, proponuje etyczne zasady współpracy w zespole	realizacji, wymienia i określa sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie, określa społeczną odpowiedzialność biznesu, rozumie znaczenie etycznych norm w praktycznym działaniu	przedsięwzięcie, charakteryzuje skutecznego menadżera przedsięwzięcia, organizuje przedsięwzięcie, identyfikuje i analizuje konflikty w zespole, proponuje metody rozwiązania konfliktu w zależności od rodzaju, organizuje przedsięwz., projektuje kodeks etyczny obowiązujący w grupie, zespole, prezentuje etyczny kodeks biznesu
Realizowanie i kontrola działalności	– zna i wymienia efekty finansowe i pozafinansowe, zna formę prezentacji efektów przedsięwzięcia, przedstawia etapy procesu kontroli, zna ryzyko związane z realizacją przedsięwzięć	– określi efekty finansowe i pozafinansowe przedsięwzięcia, zna atuty i słabe strony przedsięwzięcia, określa źródło niepowodzeń przedsięwzięcia	– określa opłacalność przedsięwzięcia uczniowsk. wskazuje mocne i słabe strony przeprowadzonego przedsięwzięcia uczniowskiego, stosuje do oceny przedsięwzięcia analizę SWO	– wie co jest płynność finansowa i bufor bezpieczeństwa, prezentuje efekty przedsięwzięcia uczniowskiego, wie jak należy działać aby ograniczyć niepowodzenia przedsięwzięć, wie jakie należy przygotować sprawozdania finansowe, aby ocenić efektywność przedsięwzięcia,	– ocenia efekty działań, przyjmuje formę prezentacji efektów przedsięwz., wymienia efekty pracy, ocenia możliwości realizacji, przedsięwzięcia o podobnym charakterze na gruncie realnej gospodarki rynkowej, analizuje mocne i słabe strony przeprowadzonego przedsięwz. uczniowsk, ocenia efekty działań: ryzyko, niepowodzenia i ich źródła, stosuje sposoby ograniczenia niepowodzeń przedsięwzięć